

Deputaten zending, hulpverlening en training

Samenwerken in mission bijlage 6 bij rapport ZHT

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Ede 2014

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	3
Plaatselijke kerkelijke gemeenten	4
Regionale SamenwerkingsVerbanden (RSV)	4
Landelijk SamenwerkingsVerband (LSV)	5
Doelen voor de landelijke samenwerking	5
Voorwaarden waaraan de landelijke samenwerking dient te voldoen	6
Kennis- en ondersteuningscentrum De Verre Naasten	6
Organogram	6
Andere mission organisaties	7
Relatie van het LSV met de leden (RSV)	7
Bijzondere kerkelijke organisaties	8
Statuut	8
Bestuur	9
Naamgeving	9
Communicatie	9
Samenwerking met andere kerken	9
Positie kennis- en ondersteuningscentrum DVN	9
Taken en diensten	10
Geschillenregeling	10

Bijlage

1. Diensten door en taken van het kennis- en ondersteuningscentrum 'De Verre Naasten' 11

Inleiding

In het Algemeen Beleid (vastgesteld door de Landelijke Vergadering Mission van 5 oktober 2013) wordt het belang van de plaatselijke kerkelijke gemeente voor mission beschreven. De opbouw van de nieuwe organisatie voor mission, beschreven in deze nota 'Samenwerken in mission' sluit hierop aan.

Deze nota 'Samenwerken in mission' sluit ook aan bij de intentieverklaring, die alle Zendende Instanties² ondertekenden en waarin zij de bereidheid uitspreken om *“zich gezamenlijk in te spannen om namens de GKv zo efficiënt en effectief mogelijk op te treden ten dienste van evangelieverkondiging in woord en daad, met name via het ondersteunen van buitenlandse partnerkerken en -organisaties.”*

Samenvatting

In de huidige organisatie van zending, hulpverlening en training zien we twee lijnen, die in principe los van elkaar functioneren:

De lijn van de plaatselijke kerken die samenwerken in zogenaamde 'Zendende Instanties' (ZI's).

De lijn van de meerdere vergaderingen, waarbij de Generale Synode een deputaatschap Zending, Hulpverlening en Training (ZHT) benoemt. Dit deputaatschap vormt tevens het stichtingsbestuur van De Verre Naasten (DVN).

Alhoewel beide 'lijnen' los van elkaar functioneren, is er tussen beide 'lijnen' wel regelmatig informeel overleg. Daarnaast is er samenwerking tussen ZI's en DVN in de uitvoering van projecten en de voorlichting daarover in Nederland. Deze samenwerkingen zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

In de nieuwe structuur vormen de plaatselijke kerkelijke gemeenten het startpunt. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor mission (dit sluit direct aan bij de Herziene KO art C 50.1: *De kerken zoeken in woord en daad met het evangelie van Christus hen die God niet kennen of van hem vervreemd zijn*). Deze gemeenten werken hiervoor meestal samen in Regionale SamenwerkingsVerbanden (nu nog aangeduid als Zendende Instanties), maar behouden daarbij hun eigen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Deze Regionale SamenwerkingsVerbanden (RSV) werken weer samen in een Landelijk SamenwerkingsVerband (LSV). Ook hierbij geldt dat de regionale verbanden hun eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid behouden.

Het doel van de samenwerking in het Landelijk SamenwerkingsVerband is het samen vaststellen van beleid voor mission en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering ervan. Dit bevordert de transparantie, efficiency en effectiviteit van het werk.

Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband vormt tevens het bestuur van een kennis- en ondersteuningscentrum (wat nu De Verre Naasten is). Dit centrum biedt ondersteuning aan de Regionale SamenwerkingsVerbanden en is het uitvoeringsorgaan van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Daarmee komt de verantwoordelijkheid voor dit kennis- en ondersteuningscentrum te liggen bij het Landelijk SamenwerkingsVerband en indirect dus ook bij de plaatselijke kerken. Als rechtsvorm voor het Landelijk

---

¹ In aansluiting op het 'Algemeen Beleid', wordt hier het begrip mission gehanteerd om daarmee de onlosmakelijke verbinding tussen de begrippen zending, hulpverlening en training aan te duiden.

² In deze Intentieverklaring d.d. 16 juni 2012 spreken de Zendende Instanties de intentie uit om te komen tot 'een passend model van samenwerking op het gebied van zending en hulpverlening' en een gezamenlijk generaal beleid te ontwikkelen.

SamenwerkingsVerband is gekozen voor een bijzondere kerkelijke organisatie (conform art. 2.2 BW en art. E 68.1 van de herziene kerkorde). Het aangaan van een samenwerkingsverband, zowel regionaal als landelijk is niet vrijblijvend; van alle betrokken partijen mag commitment en inzet worden verwacht.

Besloten is om het kennis- en ondersteuningscentrum opnieuw de naam 'De Verre Naasten' (DVN) te geven. Hoewel positie, taken en verantwoordelijkheden anders kunnen zijn dan bij het huidige DVN, is het van belang, gezien de naamsbekendheid bij de achterban en de buitenlandse partners, om deze naam te handhaven.

Plaatselijke kerkelijke gemeenten

Een belangrijk uitgangspunt in het gereformeerde missionaire werk is dat de plaatselijke kerken geroepen zijn tot mission. Daar ligt het eigenaarschap en de primaire verantwoordelijkheid. In de nota Algemeen Beleid Mission is dit uitgangspunt vanuit de Bijbel onderbouwd.

Omdat het werk in mission de draagkracht van een plaatselijke gemeente veelal te boven gaat, werken kerken op dit terrein nu al vaak samen. Meerdere kerkelijke gemeenten vormen zo een samenwerkingsverband³, voor de uitvoering van mission. Meestal zijn deze samenwerkingsverbanden regionaal (vaak conform de ressorten van classis of Particuliere Synode (PS)). De wijze van samenstelling en samenwerking binnen de samenwerkingsverbanden kan verschillen.

Sommige samenwerkingsverbanden zijn deputaatschappen, ingesteld door een PS of classis en daarmee ook aan deze organen verantwoording schuldig. Andere regionale samenwerkingsverbanden werken samen op basis van een akkoord van samenwerking en hebben meer de vorm van een vereniging, waarvan de kerken lid zijn. Te verwachten is dat samenwerking op basis van een akkoord van samenwerken in toenemende mate zal voorkomen. Er zijn ook verschillen in de betrokkenheid van kerkenraden en van plaatselijke Z&H-commissies bij mission. Op welke wijze plaatselijke kerken deze samenwerking in de Regionaal SamenwerkingsVerbanden organiseren is en blijft hun eigen verantwoordelijkheid.

Regionale SamenwerkingsVerbanden (RSV)

De Regionale SamenwerkingsVerbanden, nu nog Zendende Instanties geheten, zijn in opdracht van de kerken, direct betrokken bij mission. Het beleid van een Regionale SamenwerkingsVerband wordt vastgesteld door de kerken op de algemene vergadering van dat verband. Een Regionale SamenwerkingsVerband is verantwoordelijk voor:

- De partnerrelatie met de buitenlandse kerken;
- Communicatie en voorlichting over mission met de aangesloten kerken (o.a. belang van mission, gebed, financiële ondersteuning);
- Bevorderen van eenheid in mission binnen de regionale samenwerking;
- Benoemen en onderhouden van uitgezonden medewerkers, of ondersteunen van benoemingen die onder medeverantwoordelijkheid door DVN zijn benoemd;
- Financieel ondersteunen van projecten, waarover met derden (buitenlandse partners, DVN, etc.) afspraken zijn gemaakt;
- Beheer en de administratie van de gelden voor mission;
- Samenwerking met andere (regionale) samenwerkingsverbanden en andere mission-organisaties (o.a. bij uitgave van een zendingsblad);
- Betrekken van de plaatselijke kerken bij het werk van mission

---

³ Tot nog toe werden deze samenwerkingsverbanden 'Zendende Instanties' genoemd. In dit organisatieplan spreken we voor de toekomstige organisatie van (regionale) samenwerkingsverbanden.

Landelijk Samenwerkingsverband (LSV)

In de nieuwe structuur vormen de Regionale SamenwerkingsVerbanden gezamenlijk een Landelijk SamenwerkingsVerband. Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband worden vervolgens samen afspraken gemaakt over mission (beleid, doelen en middelen) en de wijze waarop het kennis- en ondersteuningscentrum DVN deze mission- activiteiten gaat ondersteunen. Doordat het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband tevens het bestuur vormt van DVN, komt de zeggenschap over DVN bij het Landelijk SamenwerkingsVerband te liggen.

Zoals de plaatselijk kerken samenwerken in de regionale verbanden en daarbij hun eigenheid en zelfstandigheid behouden, zo werken de Regionale SamenwerkingsVerbanden met behoud van eigenheid en zelfstandigheid samen in het Landelijk SamenwerkingsVerband.

Doel van de samenwerking van de Regionale SamenwerkingsVerbanden in het Landelijk Samenwerkingsverband is het bevorderen van de kwaliteit, effectiviteit en efficiency van het werk van mission. Hiermee wordt de eenduidigheid van het mission-werk versterkt.

Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband komen de leden periodiek samen in de Landelijke Vergadering. Dit is het beleidsbepalende orgaan van het samenwerkingsverband. Onder leiding van het bestuur van het samenwerkingsverband, worden hier afspraken gemaakt over beleid en uitvoering van de activiteiten van het Landelijk Samenwerkingsverband.

Doelen voor de landelijke samenwerking

In de intentieverklaring wordt benoemd dat het van groot belang is dat kerken in Nederland samenwerken in zending en hulpverlening. Zo kunnen zij de schaarse middelen op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier inzamelen en inzetten. Door goede samenwerking kan meer bereikt worden. Samenwerkingsverbanden kunnen elkaar 'tot een hand en een voet' zijn.

In de intentieverklaring en de daarbij behorende bijlagen worden de volgende doelen voor de landelijke samenwerking genoemd:

Vaststellen, handhaven, uitvoeren en evalueren van gezamenlijk beleid voor mission en hiervoor gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen;
 Transparantie van de regionale samenwerkingsverbanden t.o.v. elkaar (laten zien hoe men werkt en daarop bevraagd willen worden);
 Maken van afspraken over kwaliteitstoetsing t.a.v. efficiënt en effectief (financieel) beheer;
 Gezamenlijke besluitvorming op landelijk niveau over nieuwe aanvragen van buitenlandse kerken op het gebied van mission;
 Goede afstemming met deputaatschap BBK;
 Platform voor bezinning bijv. over methoden voor mission, vormgeven aan de eigen verantwoordelijkheid van buitenlandse partners, mission binnen Nederland etc.;
 Honoreren en faciliteren van kwalitatief goede lokale/particuliere initiatieven binnen de kaders van het vast te stellen gezamenlijk beleid;
 Visie en expertise ontwikkelen op de terreinen van dienstverlening voor kerken in binnen- en buitenland, contacten onderhouden (samenwerken en netwerken), voorlichting, opleiding en training;
 Maken van afspraken over voorlichting en fondswerving.

Voorwaarden waaraan de landelijke samenwerking dient te voldoen

In de intentieverklaring en de daarbij behorende bijlagen worden de volgende voorwaarden voor de landelijke samenwerking genoemd:

Eenvoudige en eenduidige structuur opdat voor ieder gemeentelid duidelijk kan zijn hoe het werk van Z&H is georganiseerd, wat er gebeurt en hoe geldstromen lopen;
 De voor Z&H beschikbare gelden dienen efficiënt en effectief ingezameld te worden. Dit vereist kwaliteitstoetsing conform daarover gezamenlijk te maken afspraken;
 Voor potentiële partnerkerken in het buitenland moet duidelijk zijn bij wie ze moeten aankloppen voor hulp en bijstand op het gebied van Z&H;
 Voor lokale initiatieven/gemeenten/groepen moet duidelijk zijn bij wie ze kunnen aankloppen (aanspreekpunt voor gemeenten in Nederland);
 Goed functionerende combinatie van inzet van vrijwilligers en betaalde professionals.

Kennis- en ondersteuningscentrum De Verre Naasten (DVN)

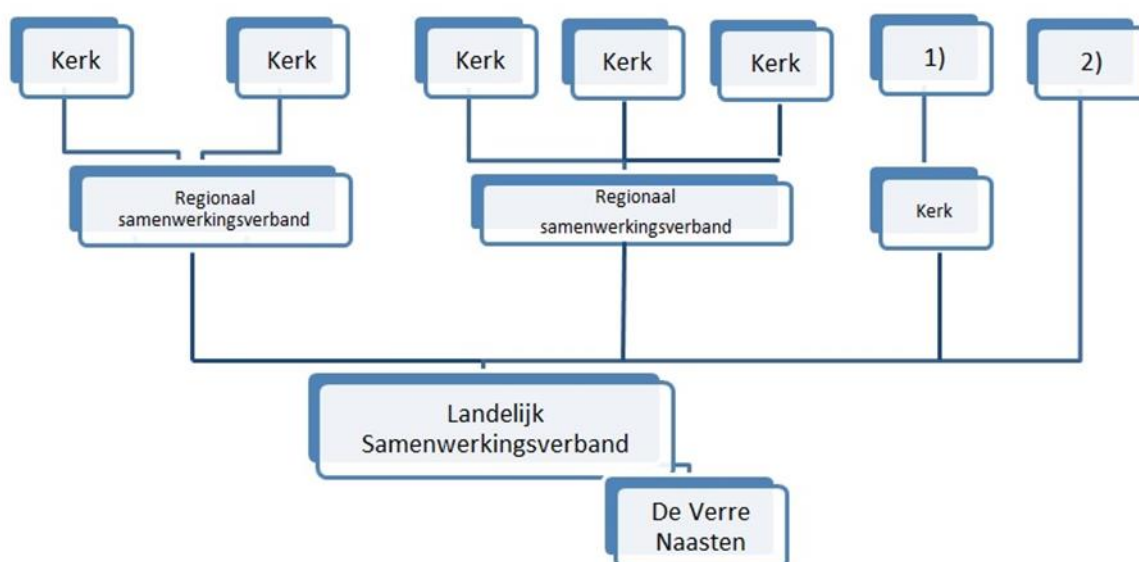
Op dit moment wordt De Verre Naasten (DVN) aangestuurd door Deputaten Zending, Hulpverlening en Training (ZHT), die door de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken zijn benoemd. Deputaten vormen daarbij het stichtingsbestuur van DVN. De Regionale SamenwerkingsVerbanden/Zendende Instanties hebben nu geen zeggenschap over DVN. (En omgekeerd hebben ZHT en DVN geen zeggenschap over de Regionale SamenwerkingsVerbanden/Zendende Instanties).

In de nieuwe structuur vormen de Regionale SamenwerkingsVerbanden gezamenlijk een Landelijk SamenwerkingsVerband. Binnen dit Landelijk SamenwerkingsVerband worden gezamenlijke afspraken gemaakt over de wijze waarop het kennis- en ondersteuningscentrum DVN de mission- activiteiten gaat ondersteunen. Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband vormt 'automatisch' ook het bestuur van DVN (dit wordt in het statuut van het Landelijk SamenwerkingsVerband en de statuten van DVN vastgelegd). Daarmee is het eigenaarschap van DVN via de lijn van het Landelijk SamenwerkingsVerband gegarandeerd en (indirect) verankerd bij de plaatselijke kerken.

In de Landelijke Vergadering van het Landelijk SamenwerkingsVerband worden het (meerjaren)beleidsplan, de (meerjaren)begroting en het jaarverslag van zowel het Landelijk SamenwerkingsVerband als van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN vastgesteld.

Doordat nu het eigenaarschap van DVN bij het Landelijk SamenwerkingsVerband ligt, kan het Landelijk SamenwerkingsVerband praktisch vormgeven aan de hierboven geformuleerde doelstellingen.

Organogram

Toelichting op het organogram:

betreft een kerk die de functie vervult van een samenwerkingsverband (voorheen Zendende Instantie)
andere organisatie, niet zijnde een kerk met een 'quotumafpraak', die als (gast)lid participeert.

Andere mission organisaties

Naast de bovengenoemde Regionale SamenwerkingsVerbanden die onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad of samenwerkende kerkenraden vallen, zijn er op het kerkelijk erf ook mission-organisaties (meestal verenigingen of stichtingen), die niet direct gekoppeld zijn aan één of meerdere kerken. Ook zij kunnen gebruikmaken van de kennis en inzichten binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband en het kennis- en ondersteuningscentrum DVN. Daarnaast kunnen ze zelf kennis en ervaring inbrengen.

Deze organisaties kunnen gastlid worden van het nieuwe Landelijke SamenwerkingsVerband en hebben daarmee een adviserende stem. Het gastlidmaatschap biedt zo ruimte aan nieuwe mission-initiatieven op het kerkelijk erf.

Relatie van het Landelijk SamenwerkingsVerband met de leden (de Regionale SamenwerkingsVerbanden)

In het landelijk samen efficiënt en effectief op te trekken, past het dat de Regionale SamenwerkingsVerbanden elkaar informeren en hun werkwijzen waar mogelijk en wenselijk op elkaar aanpassen. De samenwerking betekent ook dat een Regionaal SamenwerkingsVerband ernaar streeft zich te conformeren aan de afspraken die binnen het Landelijk Samenwerkingsverband zijn/worden gemaakt. Is een Regionaal SamenwerkingsVerband (nog) niet in staat om een afspraak uit te voeren die binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband is gemaakt, dan zal ze de andere leden daarover informeren en aangeven op welke wijze wordt toegewerkt aan het nakomen van de gemaakte afspraken. Dit sluit aan bij de intentieverklaring waarin de bereidheid uitgesproken om 'indien nodig in het belang van de gezamenlijke doelstelling en vormgeving van de beoogde werkwijze, de huidige positie (structuur, autonomie) en werkwijze van de eigen organisatie aan te passen'.

Het Landelijk SamenwerkingsVerband heeft geen bevoegdheid om in te grijpen in doelen en werkwijzen van de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Uiteraard is het wel mogelijk om elkaar te bevragen op de doelen en werkwijzen om daarmee elkaar verder te helpen ('elkaar tot een hand en een voet zijn').

Het Landelijk SamenwerkingsVerband heeft mede als taak het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende Regionale SamenwerkingsVerbanden. Streven bij het maken van afspraken binnen het Landelijk Samenwerkingsverband is consensus, wat betekent dat alle leden met de gemaakte afspraken instemmen of er in elk geval 'mee moeten kunnen leven'.

Een Regionaal SamenwerkingsVerband beslist zelf of ze lid wordt van het Landelijk SamenwerkingsVerband en kan er te allen tijde, met in achtneming van vastgestelde regels en termijnen in het statuut, weer uitstappen. Op basis van de intentieverklaring gaan we er van uit, dat alle Regionale SamenwerkingsVerbanden daadwerkelijk lid worden van het nieuwe Landelijke SamenwerkingsVerband. Participeert een Regionaal SamenwerkingsVerband niet in het Landelijk SamenwerkingsVerband, dan kan daardoor een deel van de doelstelling van het Landelijk SamenwerkingsVerband niet worden gerealiseerd. Dit betekent een sterk appel op de Regionale SamenwerkingsVerbanden om te gaan en blijven participeren in het Landelijk SamenwerkingsVerband. In het Statuut van het

Landelijk Samenwerkingsverband worden de verhoudingen tussen de Regionale SamenwerkingsVerbanden en het Landelijk SamenwerkingsVerband verder geregeld.

Bijzondere kerkelijke organisatie

De Generale Synode van de GKv van 2011 heeft het volgende besloten: *'Uit te spreken dat de kerken voor bijzondere kerkelijke organisaties en voor kerkelijke instellingen zoveel mogelijk gebruik maken van de rechtspersoonsvormen die vallen onder art. 2: 2 BW en zo min mogelijk van verenigingen en stichtingen naar burgerlijk recht.* 'In de herziene kerkorde is een apart artikel (artikel E68) opgenomen over de bijzondere kerkelijke organisatie.⁴

Een dergelijke bijzondere kerkelijke organisatie is in het Burgerlijk Wetboek gefundeerd: Volgens BW 2 lid 1 bezitten kerkgenootschappen alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij verenigd zijn, rechtspersoonlijkheid.

Volgens BW 2lid 2 kan een kerkelijke rechtspersoon volgens een eigen statuut, passend bij haar aard geregeerd worden (voor zover dit niet in strijd is met de wet).

De voordelen van een dergelijke bijzondere kerkelijke organisatie zijn:

De overheid stelt geen inrichtingseisen;

De Wet Gelijke Behandeling is niet van toepassing;

ANBI is van kracht voor alle onderdelen;

Er bestaat de mogelijkheid om eigen regeling vastleggen in statuut bijv.:

- bestuurssamenstelling
- vertegenwoordiging en besluitvorming

Rechter respecteert inrichtingsvrijheid en eigen godsdienstige grondslag;

Bij geschillen geldt de eigen geschillenregeling en ben je niet afhankelijk van de wereldlijke rechter.

Statuut

De rechtsregels die gelden binnen de bijzondere kerkelijke organisatie worden vastgelegd in een statuut. Dit statuut is goed vergelijkbaar met de statuten van een vereniging of stichting. Het statuut beschrijft de bepalingen die ten grondslag liggen aan de rechtspersoon (vgl. statuten vereniging): grondslag en doel, leden, middelen, bestuur, algemene vergadering, stemrecht, besluitvorming AV, geschillenregeling etc.

In het statuut komt ook de besluitvorming aan de orde. Als streven voor de besluitvorming binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband geldt het zoeken naar consensus. Door een open gesprek op basis van inhoudelijke argumenten moet het mogelijk zijn om samen het te voeren beleid vast te stellen. Het gaat hierbij om de kwaliteit van de argumenten, om overtuiging. Mocht een beslissing door middel van stemming toch nodig zijn, dan geldt hiervoor de procedure zoals in het statuut beschreven. Hierbij wordt voorgesteld om ieder lid van het Landelijk SamenwerkingsVerband één stem te geven. Een uitzondering hierop vormt de besluitvorming over begrotingen, de mission-bijdragen en de lidmaatschapsgelden.

-
- ⁴ E68 bijzondere kerkelijke organisaties en kerkelijke instellingen
  - E68.1 De kerken kunnen voor speciale doeleinden, zoals voor missionair werk of kerkelijke beheerszaken, samenwerken in bijzondere kerkelijke organisaties.
  - E68.2 Een meerdere vergadering kan voor de uitvoering van haar taken of voor het werk in de kerken een kerkelijke instelling in het leven roepen.
  - E68.3 Zowel voor een bijzondere kerkelijke organisatie als voor een kerkelijke instelling wordt een rechtsvorm gekozen binnen de mogelijkheden die art. 2:2 van het Burgerlijk Wetboek daarvoor biedt. Hun bestuur en beheer wordt geregeld bij statuut.
  - E68.4 De bijzondere kerkelijke organisaties en de kerkelijke instellingen houden zich aan de kerkorde en de regelingen en besluiten van de meerdere vergaderingen.

Hiervoor geldt een gewogen stemming, waarbij de grotere Regionale SamenwerkingsVerbanden een zwaardere stem hebben.

In het statuut staan de regels die de basis vormen voor de samenwerking. In reglementen kunnen deze regels nog weer verder worden uitgewerkt.

Bestuur

Het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband wordt gekozen door de leden: de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door zowel het zittende bestuur als door drie leden gezamenlijk. Kandidaten dienen te voldoen aan een profiel wat door het Landelijk SamenwerkingsVerband is vastgesteld. De wijze van verkiezing worden in het statuut en evt. reglement vastgelegd.

Het bestuur bestaat uit minimaal 7 personen en geeft leiding aan het Landelijk SamenwerkingsVerband. Het bestuur is tevens het bestuur van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN.

Naamgeving

Het is van belang om het GKv-missionwerk goed en eenduidig naar buiten te brengen. Dit geldt zowel naar de eigen achterban (regionale samenwerkingsverbanden en kerken) als naar de buitenlandse partners. Het verdient dan ook de voorkeur om alle mission-activiteiten van de GKv onder één naam te brengen, waarbij het mogelijk is dat verschillende 'deelnemers' herkenbaar blijven.

Vooralsnog is besloten om het kennis- en ondersteuningscentrum onder de naam De Verre Naasten (DVN) te laten voortbestaan.

Een werkgroep zal op deze punten nog nadere voorstellen formuleren.

Communicatie

Het Landelijk SamenwerkingsVerband wordt ook verantwoordelijk voor de uitgave van het blad Naast (of een ander orgaan dat beoogt de communicatie over mission naar de kerken en kerkleden te verzorgen). Op dit moment participeren ook partners in Naast, die geen deel (gaan) uitmaken van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Met hen moeten nieuwe samenwerkingsafspraken worden gemaakt.

Samenwerking met andere kerken

In toenemende mate werken plaatselijke kerken binnen de GKv samen met andere kerken (CGK, NGK). In een aantal plaatsen heeft dit geleid tot samenwerkingsgemeenten. Het Landelijk SamenwerkingsVerband zal op dit punt aansluiten bij de ontwikkelingen binnen de GKv. Vragen om samenwerking met organisaties en instanties vanuit andere verwante kerken worden met een open houding beoordeeld. Besluitvorming hierover vindt plaats in de Landelijke Vergadering.

Positie kennis- en ondersteuningscentrum DVN

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN valt onder verantwoordelijkheid van het Landelijk SamenwerkingsVerband. Dit betekent dat het (meerjaren)beleidsplan en de (meerjaren)begroting en het jaarverslag van DVN vastgesteld worden door de Landelijke Vergadering van het Samenwerkingsverband.

De dagelijkse leiding ligt bij de directie van DVN. Deze directie wordt benoemd door het bestuur van DVN, dat tevens het bestuur van het Landelijk SamenwerkingsVerband is.

Vooralsnog zal het kennis- en ondersteuningscentrum DVN, als kerkelijke instelling en net als DVN nu, de rechtsvorm van een stichting behouden, die direct onder het Landelijk

Samenwerkingsverband valt. Het behoud van de huidige stichtingsvorm heeft de volgende voordelen:

Scheiden van vermogen en van financiële stromen tussen samenwerkingsverband en KOC i.v.m. (aansprakelijkheids)risico's;
 ISO-certificering voor het geheel niet noodzakelijk;
 Toetsing van CBF geldt niet voor het samenwerkingsverband;
 Personele risico's m.b.t. medewerkers van DVN kunnen tot DVN beperkt worden;
 Aanvragen van visa leveren geen problemen op (dergelijke aanvragen door een kerkelijke organisatie kan belemmerend werken bijv. voor Islamitische landen);
 Continuïteit van de bestaande legaten en donaties en incasso's is gegarandeerd;
 De huidige stichting kan blijven bestaan zonder overdracht van organisatie en middelen, het geen een besparing oplevert in de uit te voeren werkzaamheden en de kosten.

De Regionale SamenwerkingsVerbanden maken afspraken met het kennis- en ondersteuningscentrum DVN over de mate waarin DVN activiteiten in samenwerking met het Regionaal SamenwerkingsVerband verricht of overneemt. Dit alles onder blijvende verantwoordelijkheid van het Regionale SamenwerkingsVerband.

Taken en diensten van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN heeft onder andere de volgende taken, c.q. verleent de volgende diensten:

- Beleidsvoorbereiding voor het Landelijk SamenwerkingsVerband;
- Beleidsontwikkeling voor DVN (beleidsvaststelling door het Landelijk SamenwerkingsVerband);
- Beleidsuitvoering en – advisering;
- Faciliteren Training;
- Communicatie en voorlichting naar de achterban op verzoek van de regionale samenwerkingsverbanden of op verzoek van het Landelijk Samenwerkingsverband;
- Coördinatie vanuit Nederland voor begeleiden programma's en partners (op verzoek van en in overleg met de betrokken regionale samenwerkingsverbanden);
- Begeleiden nieuwe aanvragen vanuit het buitenland;
- Loket voor lokale initiatieven;
- Contacten onderhouden (namens het Landelijk SamenwerkingsVerband) met netwerk;
- Fondsenwerving (i.s.m. de Regionale SamenwerkingsVerbanden);
- Kenniscentrum;
- Adviserende taak bij het inventariseren en aanwijzen van werkgebieden.

In de bijlage worden deze taken en diensten verder uitgewerkt.

Geschillenregeling

De bijzondere kerkelijke organisatie valt niet onder het burgerlijk recht. Daarom is het noodzakelijk een eigen rechtsgang in het leven te roepen. Hiervoor moet een geschillenregeling worden vastgesteld. In het statuut en een reglement wordt de wijze van omgaan met geschillen verder uitgewerkt.

Vastgesteld in de Landelijke Vergadering Mission
 d.d. 21 december 2013

1 Diensten door en taken van het kennis- en ondersteuningscentrum 'De Verre Naasten':

Algemeen:

De taakstelling die het kennis- en ondersteuningscentrum DVN krijgt toegewezen, is mede afhankelijk van verdere besluitvorming binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband. Deze taken en diensten worden nog in een meerjarenbeleidsplan voor DVN verder uitgewerkt. Bij deze uitwerking wordt onderscheid gemaakt tussen 1) opdrachten die DVN krijgt van het Landelijk SamenwerkingsVerband (taken die ze krijgt toegewezen) en 2) diensten die door de Regionale SamenwerkingsVerbanden (kunnen) worden afgenomen. Daarbij kan de volgende driedeling worden gehanteerd:

1. Diensten die, als ze door een Regionale SamenwerkingsVerband in samenwerking met DVN worden uitgevoerd of aan DVN worden uitbesteed, in samenwerking **kunnen** worden uitgevoerd met of worden uitbesteed bij DVN, maar ook bij derden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om zaken als ICT/telefonie, inkoop, vergaderlocaties, etc.
2. Diensten die, als ze door een Regionale SamenwerkingsVerband in samenwerking met DVN worden uitgevoerd of aan DVN worden uitbesteed, altijd in samenwerking worden uitgevoerd met of worden uitbesteed aan DVN (en dus niet aan derden). Denk hierbij aan diensten die zo specifiek verbonden zijn aan de identiteit van het Landelijk SamenwerkingsVerband dat het niet logisch is om deze diensten bij derden in te kopen of waarbij versnipperde inkoop leidt tot nadeel (kwaliteit, kosten etc.) voor het Landelijk SamenwerkingsVerband.
3. Eigenstandige taken die het Landelijk SamenwerkingsVerband belegt bij DVN. Dit zijn taken die, vanwege hun aard, door het Landelijk SamenwerkingsVerband in zijn geheel zijn belegt bij DVN. Denk hierbij aan zaken zoals het loket buitenland (voor nieuwe aanvragen), loket lokale initiatieven, programma Missionaire Wereldwerkers, netwerken, fondsenwerving anders dan quota, donateurs werven, kwaliteitskeurmerken, loket voor klachten, training, etc.

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN kan de volgende diensten leveren (deze diensten zijn nog niet verdeeld naar de categorieën 1 en 2 zoals hierboven benoemd):

1. Beleidsontwikkeling

Op verzoek adviseert en ondersteunt DVN kerken, Regionale SamenwerkingsVerbanden en andere mission-organisaties bij het ontwikkelen en uitvoeren van het (regionale) beleid t.a.v. mission.

2. Beleidsuitvoering en – advisering

Op verzoek adviseert en ondersteunt DVN de Regionale SamenwerkingsVerbanden bij de uitvoering van hun taken, zoals het voeren van financieel beheer, contacten onderhouden met buitenlandse partners, etc.

3. Faciliteren training

Het initiatief voor het ontwikkelen en geven van een training kan vanuit de Regionale SamenwerkingsVerbanden komen, maar ook vanuit de Landelijk SamenwerkingsVerband, dan wel DVN. Vervolgens wordt binnen het Landelijk SamenwerkingsVerband bij de jaarplannen akkoord gegeven op de trainingen die DVN voorstelt te ontwikkelen, dan wel te geven. Daarnaast kan een samenwerkingsverband DVN inhuren voor het verzorgen van (extra) trainingen.

4. Faciliteren specifieke trainingen

Op verzoek van een Regionaal Samenwerkingsverband ontwikkelt en verzorgt DVN specifieke trainingen, bijvoorbeeld trainingen die geschikt zijn voor een specifiek doelgebied.

5. Communicatie en voorlichting aan de achterban

De verantwoordelijkheid voor voorlichting naar de achterban in de kerken ligt bij de Regionale SamenwerkingsVerbanden. Zij kunnen zich daarbij laten ondersteunen door DVN, waarbij DVN ook kan informeren en adviseren over trends en ontwikkelingen in communicatie en voorlichting.

Insteek van de communicatie en voorlichting is: toerusten, faciliteren, enthousiasmeren en informeren en via verschillende gremia het werk van mission onder de aandacht brengen. Dit moet leiden tot optimaal draagvlak en betrokkenheid.

Het Landelijke SamenwerkingsVerband stelt middels beleidsnotities en jaarplannen het beleid vast voor communicatie, voorlichting en fondsenwerving, zoals die door DVN wordt uitgevoerd.

Op verzoek van een Regionaal Samenwerkingsverband kan DVN ook websitebeheer en eventueel andere ICT-diensten verzorgen.

6. Coördinatie vanuit Nederland voor begeleiden programma's en partners

De Regionale SamenwerkingsVerbanden zijn primair verantwoordelijk voor het onderhouden van de contacten met de partners in het buitenland. Hierbij kan men gebruikmaken van de kennis, deskundigheid en personele inzet van DVN. De Regionale SamenwerkingsVerbanden maken samenwerkingsafspraken met DVN over het relatiebeheer met de partners in het buitenland en over adequate ondersteuning bij de uitvoering van de goedgekeurde programma's.

Daarnaast voert het kennis- en ondersteuningscentrum DVN een aantal taken uit. DVN rapporteert over deze taken aan het Landelijk Samenwerkingsverband:

1. Beleidsvoorbereiding voor Landelijk SamenwerkingsVerband

Zowel het Landelijk SamenwerkingsVerband als DVN kunnen onderwerpen aandragen waarvoor ontwikkeling van landelijk beleid gewenst is. Deze onderwerpen worden besproken in de Landelijke Vergadering waarbij tevens de prioriteit voor de uitvoering wordt bepaald.

2. Beleidsontwikkeling DVN

DVN stelt een meerjarenbeleidsplan op voor haar eigen taken. Jaarlijks vindt een vertaling plaats van het meerjarenbeleidsplan naar een jaarplan. Dit meerjarenbeleidsplan en het jaarplan worden vastgesteld door het Landelijk SamenwerkingsVerband in de Landelijke vergadering.

3. Beleidsuitvoering en advisering

Binnen de kaders van het beleid, dat door het Landelijk SamenwerkingsVerband is vastgesteld, en in overleg met de Regionale SamenwerkingsVerbanden, adviseert en ondersteunt DVN gemeenteleden, kerken, Regionale SamenwerkingsVerbanden en andere mission- organisaties.

4. Communicatie/voorlichting naar de achterban.

In het kader van communicatie/voorlichting naar de hele achterban van de Gereformeerde Kerken en daarbuiten onderhoudt DVN een website. Daarnaast biedt DVN de Regionale SamenwerkingsVerbanden en kerken ondersteuning in communicatie en voorlichting d.m.v.

advisering, diensten en materialen.

5. Begeleiden nieuwe aanvragen

DVN is namens het Landelijk SamenwerkingsVerband het loket voor nieuwe aanvragen vanuit het buitenland. DVN toetst deze aanvragen aan criteria die door het Landelijk SamenwerkingsVerband zijn vastgesteld en doet voorstellen aan het Landelijk SamenwerkingsVerband voor opvolging. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat DVN nader onderzoek doet naar de aanvrager en het voorgestelde werkveld. Nieuwe aanvragen worden door middel van de jaarcyclus door het Landelijk SamenwerkingsVerband goedgekeurd.

6. Loket voor lokale initiatieven

Uit onderzoek is gebleken dat er naast het werk van de Regionale SamenwerkingsVerbanden nog veel andere mission-initiatieven, zowel van individuen, kerken als organisaties. Binnen DVN is veel deskundigheid die ingezet kan worden om deze initiatieven te beoordelen (kwaliteit van het project), over de initiatieven te adviseren en deze te ondersteunen of te faciliteren. Facilitering kan bijvoorbeeld plaatsvinden door het programma Missionaire Wereldwerkers.

7. Contacten onderhouden namens het Landelijk SamenwerkingsVerband met het netwerk

In het mission-werk zijn er landelijk veel contacten die onderhouden moeten worden. Bijvoorbeeld met de landelijke overkoepelende organisatie PRISMA waarin veel christelijke organisaties samenwerken om hun krachten bundelen, zowel in Nederland als daarbuiten. Het is goed om ook als GKv-kerkverband vanuit onze visie daaraan bij te dragen c.q. daarin mee te denken. Daarnaast zijn er nog veel meer organisaties die voor het Landelijk SamenwerkingsVerband van belang zijn (deputaatschappen, NZR, ICRC). Voor al deze contacten moeten afspraken gemaakt worden wie (bestuurslid samenwerkingsverband, directeur of medewerker DVN) welke contacten onderhoudt.

8. Fondswerving op verschillende niveaus

Voordat we kunnen bepalen wat hierin de taken van DVN zijn, moet uitgewerkt worden hoe in de toekomst wordt omgegaan met het reguleren en in stand houden van de verschillende geldstromen (landelijk quotum vanuit GS, quotum via Regionale SamenwerkingsVerbanden, vrije giften / subsidies, legaten etc.) en op welke plaats uiteindelijk de administratie van deze geldstromen gevoerd wordt. Dit is één van de thema's die nog verder uitgewerkt wordt.

Voor de vrije giften en donaties moeten de volgende taken worden uitgevoerd:

- Opbouwen en onderhouden van een betrouwbare database van relaties;
- Werven van inkomsten via particulieren, kerkelijke collecten, scholen en fondsen;
- Onderhouden van relaties met (potentiële) geldgevers; .
- Communicatie over werving en besteding van de gelden vraagt.

9. Risicospreiding

Het kennis- en ondersteuningscentrum DVN is verantwoordelijk voor advies aan het Landelijk SamenwerkingsVerband over een gezonde portefeuille van projecten, waarin voldoende risicospreiding is geborgd.

10. Bedrijfsvoering

DVN is verantwoordelijk voor een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering van de eigen organisatie. De directie rapporteert hierover door middel van het jaarverslag aan het Landelijk SamenwerkingsVerband.

11. Verslaglegging

DVN draagt tijdig zorg voor de jaarverslagen van het kennis- en ondersteuningscentrum DVN en gecombineerde jaarverslagen van alle Regionale SamenwerkingsVerbanden, het Landelijk SamenwerkingsVerband en DVN (financieel en inhoudelijk).

12. PME

DVN zorgt voor de beschikbaarheid van een adequaat PME-systeem voor planning, monitoring en evaluatie van de programma's in het buitenland.

13. Kwaliteit

DVN is verantwoordelijk voor het beheer van kwaliteitskeurmerken (CBF, ANBI, ISO) en de naleving van de daaraan verbonden regelgeving.

14. Klachtbehandeling

DVN treedt op als loket voor klachten en is verantwoordelijk voor de afhandeling hiervan (met rapportage naar het Landelijk SamenwerkingsVerband).

Tenslotte:

Voor de continuïteit en kwaliteit in de uitvoering van alle taken en diensten is het uitgangspunt dat inzet van betaalde krachten noodzakelijk is, maar dat daarnaast optimaal gebruik wordt gemaakt van vrijwilligers en hun kwaliteiten. Dit biedt velen een mogelijkheid zich in te zetten en het bevordert de betrokkenheid. Bovendien is het, vanuit het oogpunt van effectief en efficiënt met de middelen omgaan, goed om op die wijze kosten te besparen.